

Colegiul de disciplină și etică Consiliul Superior al Procurorilor

H O T Ă R Î R E nr. 3-60/2025

cu privire la examinarea contestației înaintată de XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare în privința adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, Aurel Burlacu și procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Principal, Alexandr Cornea

04 iulie 2025

mun. Chișinău

Colegiul de Disciplină și Etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte – Alexandru Lozan;

Membrii – Constantin Șușu, Viorel Beiu, Eugenia Zubco, Oleg Televca, Pavel Turcan și Vitalie Sîli.

examinând în ședință publică contestația lui XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare a Inspecției procurorilor din 16.04.2025, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorii Aurel Burlacu și Alexandr Cornea,-

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea contestației:

La 29.04.2025, XXXXXX XXXXXX, a depus la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 16.04.2025, prin care a fost încetată procedura disciplinară în privința adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, Aurel Burlacu și procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Alexandr Cornea.

La 06.05.2025 contestația a fost înregistrată la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor.

Cu referire la condițiile de formă și conținut a contestației:

Nefiind de acord cu soluția Inspecției procurorilor, la data de 29.04.2025, XXXXXX XXXXXX a depus o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 16.04.2025, și a solicitat Colegiului de Disciplină și Etică anularea deciziei și constatarea abaterii disciplinare cu aplicarea unei sancțiuni disciplinare în privința procurorilor Aurel Burlacu și Alexandr Cornea.

Contestația este depusă în limba de stat, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată de autor.

Din perspectiva art.49 alin. (4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de 16.04.2025, fiind expediată petentului la 18.04.2025.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul contestației a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare:

Dl XXXXXX XXXXXX a sesizat cu privire la acțiunile întreprinse în cauza penală nr. XXXXXX, care ar putea constitui abateri disciplinare ale procurorului din cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Cornea Alexandr, precum și ale procurorului ierarhic superior, Burlacu Aurel.

Astfel, potrivit ordonanței de punere sub învinuire din xx.xx.2024, procurorul Cornea Alexandr, în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (1), pct. 23), art. 255 și art. 281-282 din Codul de procedură penală, a constatat presupus că, XXXXXX XXXXXX Serghei ar fi săvârșit infracțiunea de escrocherie, considerată faptă prejudiciabilă conform legislației penale.

În acest context, acesta a dispus: „A pune sub învinuire în prezenta cauză penală pe XXXXXX XXXXXX, încriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (5) și art. 190 alin. (6) din Codul penal.

Ulterior, potrivit ordonanței de punere sub învinuire din xx.xx.2024, procurorul Cornea Alexandr, în baza prevederilor art. 52 alin. (1), pct. 23), art. 255, art. 281 și art. 282-283 din Codul de procedură penală, a constatat, în mod pretins, că XXXXXX XXXXXX a săvârșit infracțiunea de escrocherie, considerată faptă prejudiciabilă conform legii penale. În acest sens, acesta a dispus completarea învinuirii/acuzării, specificând: „A pune sub învinuire în prezenta cauză penală pe XXXXXX XXXXXX, încriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 42 și art. 190 alin. (6) din Codul penal.”

Ulterior, potrivit ordonanței de punere sub învinuire din xx.xx.2024, același procuror, Cornea Alexandr, invocând aceleași prevederi legale, a dispus în mod repetat completarea învinuirii/acuzării, menționând: „A pune sub învinuire în prezenta cauză penală pe XXXXXX XXXXXX, încriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 42 și art. 190 alin. (6) din Codul penal.”

Invocând prevederile art. 65-66 din Codul de procedură penală, coroborate cu dispozițiile art. 6 §3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, subliniază autorul sesizării că, orice persoană acuzată are dreptul: a) să fie informată, în cel mai scurt timp, într-o limbă pe care o înțelege și în mod detaliat, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa; b) să beneficieze de timpul și mijloacele necesare pregătirii apărării.

Totodată, acesta menționează că, nici o prevedere procesual-penală nu interzice învinuitului dreptul de a solicita clarificări privind actul de învinuire/acuzare, pentru a obține explicații referitoare la circumstanțele de fapt și de drept care au stat la baza acuzației și care, în acest caz, nu pot fi înțelese, fiind lipsite de logică factico-juridică.

În acest sens a adresat o solicitare către procurorul Cornea Alexandr, cerând explicații privind învinuirea formulată în ordonanța „de punere sub învinuire” din xx.xx.2024, pe motiv că nu este clar cum au fost exprimate acțiunile învinuitului și în ce constă exact încadrarea juridică a faptelor în contextul acuzației completate.

Analiza ordonanței din xx.xx.2024 relevă o neconformitate evidentă cu prevederile art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală. Se constată că învinuirea astfel completată nu mai conține elementele esențiale necesare unei acuzații valide în materie penală, încălcând principiul preciziei și integralității încadrării juridice a presupusei infracțiuni.

Menționează autorul sesizării că, a fost acuzat de săvârșirea infracțiunii de escrocherie, infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (6) din Codul penal, formularea acuzării menționând expres: „(...) acționând împreună și de comun acord cu alte persoane (...)”.

Cu toate acestea, în dispozitivul actului de învinuire/acuzare completat, încadrarea juridică a fost făcută potrivit art. 42 din Codul penal, care reglementează participarea, însă fără menționarea alineatului relevant din norma materială și fără clarificarea rolului exact al petiționarului (autor, organizator, instigator sau complice), generând astfel incertitudine juridică și încălcând dreptul la apărare.

Procurorul sesizat a fost chemat să ofere explicații privind actul de învinuire/acuzare completat la xx.xx.2024, în special în ceea ce privește încadrarea juridică potrivit art. 42 din Codul penal, referitor la participanți, fără a indica alineatul corespunzător din norma materială.

De asemenea, s-a solicitat clarificarea rolului exact al învinuitului (autor, organizator, instigator sau complice), raportat la circumstanțele cauzei, astfel încât să fie garantată respectarea principiului preciziei și a integralității calificării infracțiunii, precum și dreptul la apărare. Cu toate acestea, procurorul Cornea Alexandr a continuat să acționeze în mod necorespunzător din punct de vedere juridic, ignorând principiile unei anchete penale echitabile.

Astfel, prin ordonanța din xx.xx.2025, vădit nelegală și redactată într-o manieră formalist inadmisibilă, acesta a invocat pretinsa lipsă a unei prevederi procesual-penale care să oblige la explicarea actului de învinuire/acuzare și a dispus respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

Contestând ordonanța din xx.xx.2025 pe motive de nelegalitate și având în vedere prevederile art. 299¹-299² din Codul de procedură penală, a solicitat procurorului ierarhic superior următoarele:

- anularea ordonanței procurorului din xx.xx.2025, considerată vădit contrară prevederilor art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și normelor art. 10, art. 65-66 și art. 244-245 din Codul de procedură penală.

- dispunerea obligării procurorului Cornea Alexandr să ofere clarificări asupra actului de învinuire/acuzare completat la xx.xx.2024, în special în ceea ce privește calificarea juridică potrivit art. 42 din Codul penal, referitor la participarea infracțională, fără a reține alineatul relevant din norma materială și fără a specifica rolul exact al învinuitului (autor, organizator, instigator sau complice). Aceste clarificări sunt esențiale pentru respectarea principiului preciziei și a integralității încadrării juridice a infracțiunii, garantând totodată dreptul la apărare.

Cu toate acestea, procurorul ierarhic superior, Burlacu Aurel, deși avea obligația de a verifica sub toate aspectele legalitatea și temeinicia ordonanței contestate, precum și de a emite o soluție motivată care să asigure respectarea principiilor de drept, nu a exercitat un control ierarhic superior real. În loc să analizeze în mod obiectiv și motivat obiecțiunile sesizate, acesta s-a limitat la constatarea formală a presupusei temeinicii și legalități a actului emis de procuror, fără a oferi o justificare clară.

Astfel, prin omisiunea de a îndeplini această obligație, procurorul ierarhic superior a încălcat imperativul unui „proces echitabil” consacrat de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, susținând astfel, în mod indirect, actele nelegale ale procurorului subordonat.

Ordonanța emisă de procurorul ierarhic superior la xx.xx.2025 este considerată de către petiționar un act nelegal și redactat într-o manieră formalist inadmisibilă, bazându-se în special pe pretinsa lipsă a unei prevederi procesual-penale care să impună obligativitatea explicării actului de învinuire/acuzare.

Autorul sesizării susține că procurorii vizați au ignorat în mod intenționat dreptul fundamental al învinutului de a solicita și primi clarificări cu privire la învinuirea formulată împotriva sa, încălcând astfel principiile unui proces echitabil. Această conduită constituie o abatere disciplinară, conform prevederilor art. 38 lit. b) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 „cu privire la Procuratură”, care stabilește că „Neaplicarea și/sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept,” reprezintă o încălcare disciplinară.

În concluzie, petiționarul consideră că atât procurorul Cornea Alexandr, cât și procurorul ierarhic superior, Burlacu Aurel, au acționat în mod intenționat împotriva normelor imperative ale legislației, admitând, cu bună știință, încălcări grave ale prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ale Constituției Republicii Moldova și ale Codului de procedură penală.

Cu referire la verificarea sesizării:

Inspecția a constatat că, cauza penală nr.XXXXXXX a fost disjunsă la 24.01.2025 din materialele cauzei penale nr.XXXXXXX, urmărirea penală în care a fost pornită de către Centrul Național Anticorupție la data de 20.11.2023, în baza art.190 alin. (6) Cod penal.

Potrivit materialelor cauzei penale, Xxxxxx Xxxxxx, fiind avocat și având cunoștințe speciale în domeniul jurisprudenței, acționând în baza mandatului avocațial în interesele S.C. „Borghild Holdings LP” S.C., într-o perioadă nedeterminată de timp, până la 07.05.2014, acționând împreună și de comun acord cu Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx alte persoane la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, în interes personal și a altor persoane, urmărind scopul obținerii frauduloase a dreptului de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral xxxxxxxx, cu suprafața de x,xx ha, din mun. Chișinău, str. XXXXXXX XX și terenurilor cu numerele cadastrale xxxxxxx, xxxxxxx, xxxxxxx, xxxxxxx și xxxxxxx, cu suprafața totală de xxxxx ha din str. XXXXXXX XXX, mun. Chișinău, care este proprietate a Republicii Moldova, cu drept de folosință a S.C. „Succin”, utilizând cererea din 22.10.2013, cu semnătură falsificată din numele administratorului fictiv al S.R.L. „Imobstandard”, Xxxxxx Xxxxxx și în lipsa acordului și cunoștinței de către acesta a conținutului ei; cererea din 22.10.2013, semnată de Xxxxxx Xxxxxx, administrator al S.R.L. „Magic Cons”; cererea din 22.10.2013, semnată de Xxxxxx Xxxxxx, administrator al S.R.L. „Summum-Service”; cererea din 22.10.2013, semnată de Xxxxxx Xxxxxx, administrator al S.R.L. „Levil-Prim”; cererea din 22.10.2013, semnată de Xxxxxx Xxxxxx, administrator al S.R.L. „Carenius”, cererea de chemare în judecată semnată și depusă de către Xxxxxx Xxxxxx, în interesele S.C. „Borghild Holdings LP” S.C., și alte acte necesare pentru a reda un aspect legal dosarului civil falsificat, prin intermediul lui Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx și altor persoane, fără ca acestea să fie înregistrate și repartizate de Programul Integral de Gestionare a Dosarelor în modul stabilit și examinate conform prevederilor Codului de procedură civilă, și fără a fi petrecute ședințe de judecată, la examinarea acestor cereri în modul prevăzut de legislația în

vigoare, falsificând procesele verbale a ședințelor de judecată și alte acte judecătorești, au obținut hotărârea judecătorească din 27.11.2013, ce conținea date vădit false și pretins a fi emisă în dosarul civil 2e-3472/13, ceea ce nu corespunde adevărului, conform căreia s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra terenurilor sus indicate după companiile „Borghild Holdings LP” S.C., „Summum-Service” SRL, „Levil Prim” SRL, „Magic-Cons”, SRL „Carenius” SRL și „Imobstandart” SRL.

În continuare, în perioada 30.04.2014 - 07.05.2014, acționând împreună și de comun acord cu alte persoane, inclusiv persoane publice din cadrul Primăriei mun. Chișinău și a Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău, în interes personal și a altor persoane, urmărind scopul definitivării actului infracțional, prin inducere în eroare și cu folosirea hotărârii judecătorești false menționate supra, la 30 aprilie 2014, au depus la Oficiul Teritorial Cadastral mun. Chișinău, cereri prin care au solicitat în numele „Borghild Holdings LP” S.C., „Summum-Service”, S.R.L. „Levil Prim”, S.R.L. „Magic-Cons”, S.R.L. „Carenius” și S.R.L. „Imobstandart”, fără acordul proprietarului terenurilor indicate supra, Consiliul municipal Chișinău și fără achitarea contravalorii terenurilor, înregistrarea frauduloasă și în lipsa actelor necesare, a dreptului de proprietate al companiei „Borghild Holdings LP” XXXXXX XXXXXX asupra terenului nr.cad. xxxxxx cu suprafața de x,xx ha din str. XXXXXX XX, mun. Chișinău, al companiei SRL „Summum-Service” asupra terenului nr. cad. xxxxxx cu suprafața de x,xxxx ha din str. XXXXXX, XXX, mun. Chișinău, al companiei SRL „Levil-Prim” asupra terenului nr. cad. xxxxxx cu suprafața de x,xxxx ha din str. XXXXXX XXX mun. Chișinău, al companiei SRL „Magic-Cons” asupra terenului nr. cad. xxxxxx cu suprafața de x,xxxx ha din str. XXXXXX XXX mun. Chișinău, al companiei SRL „Carenius” asupra terenului nr.cad. xxxxxx cu suprafața de x,xxxx ha din str. XXXXXX XXX mun. Chișinău și al companiei SRL „Imobstandart” asupra terenului nr. cad. xxxxxx cu suprafața de x,xxxx ha din str. XXXXXX XXX mun. Chișinău.

În continuare, factorii de decizie din cadrul Oficiului Teritorial Cadastral, fiind în cârdășie cu aceștia, îndeplinind necorespunzător atribuțiile de serviciu, au acceptat aceste cereri și au operat modificările necesare în Registrul Bunurilor Imobile, înregistrând dreptul de proprietate a terenului cu numărul cadastral 0100410119, cu suprafața de 3,55 ha, din mun. Chișinău, str. Podgorenilor 36 și terenurilor cu numerele cadastrale 0100401417, 01004011056, 01004011057, 01004011058 și 01004011059, cu suprafața totală de 4,4277 ha din str. Podgorenilor 108, mun. Chișinău, pe numele „Borghild Holdings LP” S.C., „Summum-Service”, S.R.L. „Levil Prim”, S.R.L. „Magic-Cons”, S.R.L. „Carenius” și S.R.L. „Imobstandart”.

Ulterior, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, precum și alte persoane nestabilite la momentul de urmărire penală, cunoscând despre faptul că de către reprezentantul Consiliului municipal Chișinău a fost depusă cererea de apel motivată, solicitând casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri de respingere a acțiunii, pentru a reda un aspect legal a acțiunilor sale infracționale, la 18.07.2014 și 21.07.2014, adică în perioada când Procuratura Anticorupție examina procesul penal nr. xxxpr/xx din 23.06.2014, înregistrat în baza sesizării Curții Supreme de Justiție pe faptul acțiunilor ilegale ale angajaților Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, manifestate prin falsificarea de acte publice în cauza civilă nr. 2e-3472/13, conform căreia s-a recunoscut dreptul de proprietate după companiile „Borghild Holdings LP” S.C., „Summum-Service” SRL, „Levil Prim” SRL, „Magic-Cons”, SRL „Carenius” SRL și „Imobstandart” SRL, asupra terenurilor cu numerele cadastrale xxxxxx din str.

XXXXXX XX, mun. Chișinău și terenurile cu numerele cadastrale xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx din str. XXXXXX XXX mun. Chișinău, cu suprafața totală de x,xxxx ha, în baza căruia la 22.07.2014, a fost pornită urmărire penală în cauza penală nr. XXXXXX, conform art.332 alin. (1) Cod penal, în vederea ascunderii urmelor infracțiunii, în lipsa câtorva contracte de vânzare-cumpărare a terenurilor aferente sus indicate, de către companiile „Borghild Holdings LP” S.C., ”Summum-Service” SRL, „Levil Prim” SRL, „Magic-Cons”, SRL „Carenius” SRL și „Imobstandard” SRL, au depus pe contul Primăriei municipiului Chișinău, mijloace financiare în sumă totală de 965 677 lei, „ca plată” pentru terenurile menționate supra, care au fost transmise în proprietatea companiilor în baza Deciziei Judecătorești false.

Urmare acțiunilor ilegale menționate *supra*, administrația publică locală a mun. Chișinău, a fost deposedată de mai multe terenuri cu suprafața totală de x,xxxx ha, cauzând în cele din urmă un prejudiciu material în sumă totală de 12 521 000 lei (reieșind din prețul normativ al terenului), daună ce depășește 100 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Astfel, prin acțiunile sale Xxxxxx Xxxxxx, a comis infracțiunea prevăzută de art.42, art.190 alin.(6) din Codul Penal, escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin inducere sau menținere în eroare, cu folosirea de documente false, înscrisuri false, de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, dacă valoarea bunurilor depășește 100 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

La xx.xx.2024, în conformitate cu prevederile art.281 și art.282 din Codul de procedură penală, Xxxxxx Xxxxxx a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 și art.190 alin. (6) din Codul penal.

La 05 martie 2024 și, ulterior acestei date, au fost puși sub învinuire și alți figuranți în cauza penală de referință.

La 06 noiembrie și ulterior la 16 decembrie 2024, învinuirea adusă lui Xxxxxx Xxxxxx a fost completată în ordinea art. 283 din Codul de procedură penală.

În prezența apărătorului Xxxxxx Xxxxxx, procurorul Alexandr Cornea a comunicat dlui Xxxxxx Xxxxxx drepturile și obligațiile învinuitului prevăzute de art. 66 Cod de procedură penală și a înmănat o copie a procesului-verbal corespunzător, fapt certificat prin semnăturile avocatei și învinuitului.

Examenul procesului-verbal de audiere a învinuitului Xxxxxx Xxxxxx din xx.xx.2024, scoate în evidență următoarea declarație a învinuitului, „*Ordonanța de punere sub învinuire din xx.xx.2024 îmi este clară, drepturile și obligațiile mi-au fost explicate, vina în comiterea infracțiunii nu o recunosc...*”, încheiat citatul.

La 17.02.2025, învinuitul Xxxxxx Xxxxxx a înaintat Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Principal o cerere, prin care a solicitat explicarea învinuirii/acuzării dată potrivit ordonanței de punere sub învinuire din xx.xx.2024, pe motiv că nu înțelege cum anume au fost exprimate acțiunile învinuitului și ce înseamnă încadrarea juridică în sensul formulării învinuirii/acuzării completate, în special, în dispozitivul actului de învinuire/acuzare completat, este dată calificarea potrivit art. 42 din Codul penal - Participantii, fără reținerea alineatului din norma materială, raportat și circumstanțelor actului, cu nominalizarea calității învinuitului (autor, organizator, instigator, fie complice).

Prin ordonanța procurorului Alexandr Cornea din xx.xx.2025, cererea învinuitului Xxxxxx Xxxxxx, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 25.02.2025, în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, în ordinea prevederilor art.299¹-299² Cod de procedură penală, a fost înregistrată plângerea învinuitului Xxxxxx Xxxxxx, prin care a solicitat anularea ordonanței procurorului Alexandr Cornea din xx.xx.2025, de respingere a cererii privind explicarea ordonanței de punere sub învinuire completată din xx.xx.2024.

Prin ordonanța adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, Aurel Burlacu, din xx.xx.2025, a fost respinsă integral plângerea învinuitului Xxxxxx Xxxxxx, ca neîntemeiată.

În motivarea ordonanței din xx.xx.2025, procurorul ierarhic superior a reținut faptul că, „ordonanța de punere sub învinuire din xx.xx.2024, a fost adusă la cunoștință învinuitului Xxxxxx Xxxxxx în prezența apărătorului acestuia, fapt certificat prin semnăturile aplicate pe ordonanța respectivă. Tot odată, normele legislației procesual-penale, în afară de aducerea la cunoștință a ordonanței de punere sub învinuire, nu prevăd alte acțiuni procesuale în sensul dezbaterii sau expunerii în scris a motivării ordonanței de punere sub învinuire. Chestiunile invocate de către apărare urmează să fie dezbătute într-un proces contradictoriu prin finalizarea urmăririi penale. Totodată, obligarea procurorului să efectueze anumite acțiuni sau să emită unele acte neconforme normelor procesual-penale, constituie o ingerință în fondul cauzei cu obligarea procurorului de a prezenta și a divulga anumite probe administrate în cadrul urmăririi penale, înainte de finalizarea acesteia”.

Învinuitul Xxxxxx Xxxxxx a contestat, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, ordonanțele procurorilor din xx.xx.2025 și, corespunzător, xx.xx.2025.

Între timp, la dat de 19.03.2025, învinuitul Xxxxxx Xxxxxx și apărătorul acestuia, Xxxxxx Xxxxxx, au fost informați despre terminarea urmăririi penale, fapt confirmat prin aplicarea semnăturilor de către ultimii pe procesul-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale și prezentarea materialelor de urmărire penală. Prin ordonanța procurorului Alexandr Cornea din xx.xx.2025, a fost întocmit un grafic coordonat cu învinuitul Xxxxxx Xxxxxx și apărătorul Xxxxxx Xxxxxx de prezentare a materialelor de urmărire penală, acțiune procesuală care s-a început la 13.03.2025, a continuat la 18.03.2025, 20.03.2025, 21.03.2025, 01.04.2025 și s-a finisat la 14.04.2025.

Cu referire la soluția Inspecției procurorilor:

Prin decizia Inspecției procurorilor, din 16.04.2025 s-a dispus Încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Alexandr Cornea, și în privința adjunctului interimar al procurorului -șef al Procuraturii mun.Chișinău, Aurel Burlacu, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța Inspecția procurorilor a analizat acțiunile procurorului Cornea Alexandr dintr-o optică multidimensională, după cum urmează:

- dacă acțiunea de completare a acuzației din xx.xx.2024 a fost realizată cu respectarea cadrului legal;
- dacă au fost respectate cerințele legale în partea ce ține de înregistrarea cererilor părții apărării prin care s-a solicitat explicarea ordonanței din xx.xx.2024, precum și dacă acestea au fost examinate efectiv și soluțiile comunicate, corespunzător;
- dacă actele adoptate de procurorul Cornea au fost motivate prin prisma cadrului normativ de reglementare (n.a. – *dacă sunt sau nu arbitrare*);

- dacă controlul ierarhic sau, după caz, judiciar realizat, a declarat nule acte ale procurorului de caz.

Cu referire la respectarea cadrului legal la realizarea acțiunii procesuale:

Din această perspectivă, Inspecția procurorilor a constatat că îndeplinirea acțiunii procesuale de completare oficială a acuzației a fost efectuată în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, inclusiv cu înmânarea și explicarea drepturilor și obligațiilor învinuitului (*fapt confirmat prin semnătura învinuitului*), acțiunea s-a îndeplinit cu participarea apărătorului (*fapt confirmat prin semnătura avocatului*). În egală măsură, partea apărării nu a contestat modalitatea de îndeplinire sau, după caz, legalitatea acțiunii de înaintare a învinuirii dlui XXXXXX XXXXXX, circumstanță ce induce prezumția că aceasta (*acțiunea de completare a învinuirii, care implică și audierea învinuitului*) este legală.

Examenul procesului-verbal de audiere suplimentară a învinuitului XXXXXX XXXXXX din data de xx.xx.2024, a scos în evidență câteva detalii relevante, după cum urmează:

- că dlui XXXXXX XXXXXX i-au fost înmânate și explicate drepturile și obligațiile învinuitului prevăzute de art. 66 Cod de procedură penală;

- în conținutul procesului-verbal de audiere a învinuitului XXXXXX XXXXXX, în conformitate cu prevederile art. 66 alin.(2) pct.19) Cod de procedură penală, partea apărării nu a făcut obiecții împotriva acțiunii realizate de procuror și nu a existat vreo cerere de includere a eventualelor obiecții în procesul-verbal de audiere;

- în conținutul procesului-verbal de audiere a învinuitului XXXXXX XXXXXX, în conformitate cu prevederile art. 66 alin.(2) pct.20) Cod de procedură penală, după ce a luat cunoștință de procesul-verbal al acțiunii procesuale efectuate cu participarea sa, nu a făcut obiecții asupra corectitudinii procesului-verbal de audiere, precum și nu a cerut completarea acestuia cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie menționate.

Astfel, Inspecția constată lipsa încălcării de către procurorul Alexandr Cornea a vreo unei norme din Codul de procedură penală sau a vreo unui act normativ adoptat în cadrul Procuraturii, în procesul de îndeplinire a acțiunii procesuale de completare a învinuirii dlui XXXXXX XXXXXX.

Cu referire la înregistrarea și soluționarea cererii dlui XXXXXX XXXXXX de explicare a învinuirii din xx.xx.2024:

Această cerere a învinuitului a fost înregistrată corespunzător în evidențele Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Principal, fiind examinată de procurorul de caz, Alexandr Cornea și, ulterior, de către procurorul ierarhic superior, Aurel Burlacu, prin acte procedurale conforme dispozițiilor legale – ordonanțe, în termenul legal prevăzut la art.246 alin.(1) Cod de procedură penală – nu mai târziu de 15 zile, au fost comunicate efectiv și în termen util persoanelor interesate, concomitent fiind indicate termenul și modalitatea de atac, în caz de dezacord.

Astfel, se constată că procurorii nu au admis încălcări de la cadrul procesual-penal (n.a. - art. 243 – art. 247 Cod de procedură penală) ce reglementează soluționarea cererilor în procesul penal.

Cu referire la motivarea ordonanțelor procurorilor prin care au soluționat cererile de explicare a învinuirii din xx.xx.2024:

Examenul ordonanțelor adoptate de procurorul Alexandr Cornea la data de xx.xx.2025 și, corespunzător, la xx.xx.2025 de către procurorul ierarhic superior, Aurel Burlacu, reliefează că acestea conțin aspecte de motivare, cu trimitere la cadrul normativ aplicabil speței, trecut prin filtrul jurisprudenței și practicii de procuror ancorate exercițiului procedural de „explicare a învinuirii”.

Procurorii Alexandr Cornea și Aurel Burlacu în conținutul ordonanțelor lor au arătat că: *„Potrivit practicii judiciare naționale, ordonanța de punere sub învinuire nu este pasibilă de a fi atacată la judecătorul de instrucție, deoarece punerea sub învinuire este o acțiune legată de desfășurarea normală a urmăririi penale și prin sine nu afectează drepturile și libertățile constituționale ale persoanei¹. În context, normele legislației procesual-penale naționale, nu prevăd o astfel de acțiune procesuală cum ar fi explicarea în scris a ordonanței de punere sub învinuire, cum s-a solicitat în plângerea învinuitului Xxxxxx Xxxxxx, cu atât mai mult, nu prevede un drept al învinuitului de a obliga procurorul la înaintarea unei învinuiri concrete, să indice vina, motive și semnele calificative pentru încadrarea juridică corectă a faptei. Or, o astfel de apărare este în detrimentul învinuitului². Legislația procesual-penală internă prevede că, în momentul aducerii la cunoștință persoanei învinuite, a ordonanței de punere sub învinuire, acesteia i se explică de către procuror în mod verbal esența învinuirii aduse, redate în ordonanța de punere sub învinuire și i se propune să facă declarații în sensul învinuirii aduse. O altă procedură specială de explicare a esenței învinuirii aduse, normele legislației procesual-penale nu prevăd, de aceea nu este întemeiată poziția învinuitului, privind existența unei astfel de proceduri efectuarea căreia s-a solicitat. La caz, de către procuror, la data de 16.12.2024, în prezența apărătorului Xxxxxx Xxxxxx, învinuitului Xxxxxx Xxxxxx i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire, fiindu-i explicat și conținutul acesteia, fapt consemnat prin semnăturile învinuitului și apărătorului acestuia. Astfel, au fost respectate întocmai drepturile constituționale ale petiționarului, în ceea ce ține de informarea despre faptele în care este învinuit.”*

Mai mult, pentru a garanta dreptul dlui Xxxxxx Xxxxxx de acces la justiție și la un recurs efectiv, urmare a adoptării ordonanțelor, procurorii Alexandr Cornea și Aurel Burlacu au comunicat soluțiile astfel adoptate, cu explicarea modului și termenului de atac, în caz de dezacord (*exercițiu procedural de care dl Xxxxxx Xxxxxx s-a prevalat, sesizând judecătorul de instrucție*).

Verificarea realizată de Inspecție a constatat că, urmare a intervenției controlului ierarhic superior, nu a fost declarată nulă actul procurorului prin care s-a expus asupra cererii de explicare a învinuirii

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.

Conform prevederilor art. 113 alin. (2) Cod penal, potrivit căroră „calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale ...”.

¹ Pct. 5.3 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.7 din 04.07.2005 „Cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale”

² Decizia Curții Supreme de Justiție din 21.04.2021 (dosar nr. Ire-23/2021), disponibilă pe https://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=18259

Vidul legislativ cu privire la realizarea exercițiului de explicare a învinuirii, a fost constatat și de Curtea Constituțională³, care a punctat că „legea procesuală penală conține suficiente garanții la diferite etape ale procesului penal, începând cu înaintarea învinuirii și înmânarea rechizitoriului (articolele 282 și 296 din Codul de procedură penală), precum și la etapa cercetării judecătorești (articolele 366 și 413 din același Cod), care îi asigură acuzatului/inculpatului dreptul de a fi informat cu privire la natura acuzațiilor și de a cere explicații cu referire la acestea atunci când nu îi sunt clare. Aceste garanții îi permit să își pregătească apărarea în modul corespunzător” și că „nici Constituția, nici Convenția Europeană nu impun o condiție formală specială cu privire la modul în care acuzatul trebuie să fie informat cu privire la natura și motivele acuzației aduse împotriva sa (*a se vedea Drassich v. Italia, 11 decembrie 2007, § 34; Giosakis v. Grecia (nr. 3), 3 mai 2011, § 29*)”.

Astfel, ordonanțele procurorilor Cornea Alexandr și Burlacu Aurel nu sunt arbitrare or, acestea conțin elemente motivatorii preluate din jurisprudența relevantă națională și de care trebuie să se ghideze un procuror în realizarea acțiunii de schimbare/completare a acuzației.

În concluzie, având în vedere faptul că procurorul poate interveni cu o acuzație completată/concretizată pe tot parcursul procesului penal, ținând cont și de raționamente de tactică de investigare, la moment, nu suntem în prezența unei ingerințe în dreptul la apărare a dlui XXXXXX XXXXXX.

Controlul ordonanțelor din xx.xx.2025 și xx.xx.2025 în căile de atac:

Dezacordul dlui XXXXXX XXXXXX cu ordonanțele procurorilor Cornea Alexandr și Burlacu Aurel din xx.xx.2025 și, corespunzător, xx.xx.2025, s-a manifestat prin sesizarea judecătorului de instrucție, cu o plângere.

În context, punctând pe faptul că la data realizării verificării de către Inspekția procurorilor, nu există o încheiere a instanței de judecată care să declare nule ordonanțele procurorilor Cornea Alexandr și Burlacu Aurel antemenționate, acestea fiind în vigoare, bucurându-se de prezumția de legalitate și temeinicie.

În concluzie Inspectorul concluzionează că urmare a verificării sesizării și materialului probatoriu administrat, inclusiv lecturarea și analiza soluțiilor adoptate, nu s-a stabilit îndeplinirea necorespunzătoare de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Alexandr Cornea și adjunctul interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Aurel Burlacu, a atribuțiilor de serviciu în cadrul urmăririi penale în cauza de acuzare a dlui XXXXXX XXXXXX, respectiv nu au fost admise acțiuni/inacțiuni care ar putea fi încadrate juridic ca și abateri disciplinare.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică:

În conținutul contestațiilor din 29.04.2025, petentul a indicat că nu este de acord cu decizia adoptată de către Inspekția procurorilor, considerând că acesta are un caracter formalist și este neîntemeiată, iar inspectorul a ignorat obligația de a întreprinde toate măsurile necesare pentru a verifica faptele invocate de autorul sesizării și a stabili existența sau inexistența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare;

Contestația a fost examinată cu participarea dl XXXXXX XXXXXX, care în cadrul ședinței Colegiului și-a menținut aceiași poziție reiterată în contestație.

³ Pct. 21 și 23 din Decizia Curții Constituționale nr.17 din 28.02.2023, disponibilă pe https://www.constcourt.md/public/ccdoc/decizii/d_17_2023_203g_2022_rou.pdf

Cu referire la contestație, inspectorul a solicitat respingerea acesteia ca una neîntemeiată, ori în cadrul verificării sesizării nu s-au constatat temeiului de tragere la răspundere disciplinară a procurorilor Alexandr Cornea și Aurel Burlacu.

Fiind notificați despre examinarea contestației depuse de dl XXXXXX XXXXXX, procurorii vizați au solicitat examinarea acesteia în lipsă și respingerea ei, cu menținerea deciziei Inspecției din 16.04.2025.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la procuratură, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Studiind contestația depusă, materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor, verificând argumentele expuse de petentă în contestare, Colegiul consideră că contestația depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Astfel, Colegiul, așa cum a menționat în compartimentul cu referire la sesizare, remarcă că autorii sesizării cu privire la faptele ce prezintă pretinse abateri disciplinare, în esență, invocă abateri ce derivă exclusiv din activitatea decizional-procesuală a procurorilor Alexandr Cornea și Aurel Burlacu, în raport cu cererea de explicare privind învinuirea formulată în ordonanța „de punere sub învinuire” din xx.xx.2024

În această ordine de idei, dezacordul petentului rezultă din modalitatea în care a fost examinată cererea dată, or, acesta considerînd că procurorul Alexandr Cornea formal a examinat-o, invocînd pretinsa lipsă a unei prevederi procesual-penale care să oblige la explicarea actului de învinuire/acuzare, iar procurorul ierarhic superior, Burlacu Aurel, la rîndul sau, nu a exercitat un control ierarhic superior real.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei, în acțiunile procurorilor Alexandr Cornea și Aurel Burlacu, nefiind stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de care aceștia a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Argumentele petentului sunt neîntemeiate, ori nu s-a constatat faptul că procurorilor Alexandr Cornea și Aurel Burlacu ar fi acționat cu intenție sau neglijență gravă, dumnealor acționînd în limitele competenței sale legale și profesionale, nefiind constatate încălcarea prevederilor din Codul de procedură penală sau a vreo unui act normativ adoptat în cadrul Procuraturii, în procesul de înfăptuire a acțiunii procesuale de completare a învinuirii dlui XXXXXX XXXXXX, de motivare și soluționare a cererii dlui XXXXXX XXXXXX de explicare a învinuirii din xx.xx.2024, precum și în cadrul controlul ierarhic al ordonanțelor din xx.xx.2025 și xx.xx.2025.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Colegiul apreciază critic alegațiile petentului privind îndeplinirea

necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii, și stabilește că, procurorii vizați și-au desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care la gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), circumstanțe care, nu pot servi temei pentru tragerea lor la răspundere disciplinară.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul că, Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cererii respective de către procurorul, nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile *Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură*, respectarea principiului independenței decizionale, excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, pct.77⁶ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016 (cu modificările ulterioare din 24.01.2017, 28.05.2020 și 18.12.2020), Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de către cet. XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 16.04.2025, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către adjunctul interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, Aurel Burlacu și procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Principal, Alexandr Cornea.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării prin intermediul colegiului, la Consiliul Superior al Procurorilor.

**Președinte al
Colegiului de disciplină și etică**

semnat

Alexandru LOZAN